

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

The Leadership of Administrators Affecting School Supervision in Chainat Educational Service Area Office

ศุภิสรา แพนสง¹

ศรียา สุขพานิช²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท 2) การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จำนวน 126 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และครูผู้สอน 2 คน รวมทั้งสิ้น 504 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) และกระบวนการนิเทศตามแนวคิดของแฮร์ริส (Harris) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมีองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ การคำนึงถึงเอกบุคล การกระตุ้นเชาวน์ปัญญา และการสร้างบารมี และด้านภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน โดยมีองค์ประกอบย่อยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยตรง การให้รางวัลอย่างเหมาะสม และการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยอ้อม

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการประเมินผล ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการบริหารงานบุคคล

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการนิเทศภายในโดยภาพรวมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยภาพรวม

Abstract

The purposes of this research were to determine : 1) the leadership of administrators in Chainat Educational Service Area Office 2) the supervision in Chainat Educational Service Area Office and 3) the leadership of administrators affecting supervision in Chainat Educational Service Area Office. The sample was consisted of 126 schools of Chainat Educational Service Area Office. The respondents were 126 administrators,

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

126 assistant administrators and 252 teachers totally 504. The research instrument was a questionnaire about leadership based on the concept of Bass and Avolio and supervision based on the concept of Harris. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression.

The research findings were as follows :

1. The leadership of administrators in Chainat Educational Service Area Office was at a high level in overall and individual as transformational leadership was at a high level in overall aspect by ranking from the highest to the lowest : inspirational motivation, individualized consideration, intellectual stimulation and charisma aspect; transactional leadership was at a high level in overall aspect by ranking from the highest to the lowest : passive management, contingent reward and active management.

2. The supervision in Chainat Educational Service Area Office was at a high level in overall and individual aspect by ranking from the highest to the lowest mean as the developing public relations, the evaluation, the organizing for instruction, the developing curriculum and the personnel administration

3. The leadership of administrators affected supervision in Chainat Educational Service Area Office in overall.

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา จำเป็นต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพทางด้านวิชาการเป็นสำคัญ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการปฏิบัติอย่างหลากหลาย ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน กล่าวคือ กระบวนการบริหารเป็นการบริหารจัดการวางตัวบุคลากรให้ทำงานได้ตรงตามความรู้ความสามารถ กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตร จัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผล ส่วนกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ รู้ทันสถานการณ์ นโยบายการจัดการศึกษา หลักสูตรและองค์ประกอบต่างๆ สำหรับการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาต้องอาศัยการจัดการนิเทศอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะสนับสนุน ส่งเสริมการศึกษาอย่างจริงจัง

ภาวะผู้นำ (Leadership) จึงมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะภาวะผู้นำที่ดีย่อมส่งผลต่อการได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการซึ่งเป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ศิลปะแห่งกระบวนการอิทธิพลชักนำคนในความสัมพันธ์ให้ปรารถนาทำกิจกรรมในสถานการณ์หนึ่งจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่มีการตัดสินใจที่ดีทันต่อเหตุการณ์ มีความสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ดีและเหมาะสม มีหลักรู้จักประสานสามัคคีและมุ่งพัฒนาการศึกษาที่ดีกว่าอยู่ตลอดเวลา การพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นในผู้บริหารทำได้ถ้ามีการฝึกอย่างจริงจังให้มีความมุ่งมั่น มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีพลังจิตที่เข้มแข็ง ในการที่จะพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนดี มีคุณภาพต้องมีการพัฒนาความเข้มแข็งของผู้นำและบุคลากร โดย

ผ่านกระบวนการจัดการทางด้านการวิชาการ การเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีมีคุณภาพต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย และบริหารงานแบบกระจายอำนาจ โดยเน้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างให้ครูเกิดศรัทธา โดยทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ครูให้ขวัญและกำลังใจสำหรับยุทธศาสตร์การวางแผนดำเนินงานมีการกำหนดทิศทางการทำงานโดยทุกงานต้องชัดเจน ทิศทางการดำเนินงานมุ่งไปที่ “เด็ก” มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานของกลุ่มโดยวางแผนเป็นเดือน สัปดาห์ และวัน มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
2. เพื่อทราบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท
3. เพื่อทราบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ข้อคำถามของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทอยู่ในระดับใด
2. การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทอยู่ในระดับใด

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย โดยอาศัยแนวทางจากทฤษฎี แนวคิด หลักการและผลงานของนักการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท อยู่ในระดับปานกลาง
2. การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท อยู่ในระดับปานกลาง
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีภาวะผู้นำตามแนวคิดของบาสและอวอลิโอ (Bass & Avolio) ประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ 1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) ซึ่งเป็นการจูงใจให้ผู้ตามทำงานให้ได้มากกว่าที่คาดหวังไว้ มี 4 ด้าน ได้แก่ การสร้างปณิธาน การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นเขาวนปัญญา และการคำนึงถึงเอกบุคลล 2. ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน (Transactional leadership) มี 3 ด้าน ได้แก่ การให้รางวัลอย่างเหมาะสม การบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยตรงและการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยอ้อม และการนิเทศภายในใช้แนวทางการนิเทศของ แฮร์ริส (Harris) ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ การพัฒนาหลักสูตร (developing curriculum) การจัดระบบการเรียนการสอน (organizing for instruction) การบริหารงานบุคคล (personnel administration) การประเมินผล (evaluation) และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (developing public relations)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) หนึ่งฉบับโดยใช้คำถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลในเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของวรพนิต ศรีทอง ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของบาสและอโวลิโอ (Bass & Avolio) โดยจำแนกข้อคำถามตามตัวแปรย่อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของมาลี กิจเจริญ ที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของแฮร์ริส (Harris)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยจะทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทและสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อ ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากจากผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ส่งแบบสอบถามโดยผู้วิจัยเดินทางไปประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ในการรวบรวมแบบสอบถามในแต่ละอำเภอ

2. ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามด้วยตนเอง กรณีที่แบบสอบถามกลับคืนล่าช้าในบางสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลกลับคืนมาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
2. จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. สรหัดข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารและการนิเทศภายในโรงเรียนสถานศึกษาใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)
3. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้น ตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล พบว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือมีจำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 เป็นเพศชายจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10 ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 45 ปี จำนวน 395 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 อายุระหว่าง 25-35 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50 และน้อยที่สุดคืออายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00

ทั้งนี้ ด้านระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 63.50 รองลงมาคือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 สำหรับตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่าเป็นครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารฝ่ายวิชาการ/หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 126 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.00 สำหรับประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งที่มีจำนวนมากที่สุด คือ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 372 คน คิดเป็นร้อยละ 73.80 รองลงมาคือ ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง 11 - 15 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง 6-10 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง 1 - 5 ปี มีน้อยที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง(X_1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายน้อย (S.D. = 0.56) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน เมื่อจำแนกตามตัวประกอบย่อย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากทุกตัวประกอบ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ ($X_{1,2}$) ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.59) การคำนึงถึงเอกบุคคล ($X_{1,4}$) ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.59) การกระตุ้นเขานับปัญหา ($X_{1,3}$) ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.58) และการสร้างบารมี ($X_{1,1}$) ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.63)

ตอนที่ 3 การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยภาพรวม (Y_{tot}) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีการกระจายน้อย (S.D. =

0.55) แสดงว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Y_5) ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.60) การประเมินผล (Y_4) ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.58) การจัดระบบการเรียนการสอน (Y_2) ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.62) การพัฒนาหลักสูตร (Y_1) ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.64) และการบริหารงานบุคคล (Y_3) ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.58)

ตอนที่ 4 ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ การคำนึงถึงเอกบุคคล ($X_{1,4}$) การสร้างบารมี ($X_{1,1}$) และการสร้างแรงบันดาลใจ ($X_{1,2}$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทโดยภาพรวม (Y_{tot}) เท่ากับ 0.789 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ 0.623 ซึ่งหมายความว่า การคำนึงถึงเอกบุคคล ($X_{1,4}$) การสร้างบารมี ($X_{1,1}$) และการสร้างแรงบันดาลใจ ($X_{1,2}$) สามารถทำนายการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทโดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ถึงร้อยละ 62.30 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (adjusted R Square) เท่ากับ 0.620 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (standard error) เท่ากับ 0.34072

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวม รายด้าน และรายข้อ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีความ

คืบตัว ในการบริหารงาน ต้องมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย และบริหารงานแบบกระจายอำนาจ โดยเน้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างให้ครูเกิดศรัทธา โดยทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ครูให้ขวัญและกำลังใจ รวมทั้งมีการวางแผนดำเนินงาน มีการกำหนดทิศทางการทำงานที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาภาวะผู้นำในแต่ละแบบพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยมากกว่าภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน เนื่องจากผู้บริหารใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารงาน ซึ่งมีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการ ได้แก่ การใฝ่รู้ใฝ่เรียน ต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวดี ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม และยึดมั่นในหลักศาสนา มีมนุษยสัมพันธ์ และปฏิบัติตามให้เป็นที่ยอมรับศรัทธา ต้องมีคุณสมบัติด้านสังคมดี ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน และให้บริการชุมชนและสังคม มีการบริหารงานที่ดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำด้านการปฏิบัติ รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน เป็นนักฟังที่ดี และมองภาพรวมออก เป็นนักวางแผน มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา เช่น งบประมาณ สื่อ แหล่งความรู้ อาคารสถานที่ รวมทั้งบุคลากร จึงทำให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงบทบาทความเป็นผู้นำเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ร่วมงานยินดีปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจ มีความจงรักภักดี สร้างความเชื่อถือให้กับผู้ร่วมงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งโครงสร้างของหน่วยงานและอำนาจหน้าที่และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ผู้บริหารทุกคนต้องเป็นผู้นำหรือผู้รับผิดชอบสูงสุดในสถานศึกษาในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาองค์ประกอบของ

การจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำในการประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมมือร่วมใจเสียสละในการทำงาน ทั้งต้องเป็นแบบอย่างให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมได้ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นยึดถือปฏิบัติ นับเป็นการสร้างความเชื่อถือให้กับบุคลากรในการทำงานอันจะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกศรัทธาและนับถือในตัวผู้บริหารยินดีที่จะทุ่มเทในการปฏิบัติงาน ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนต่างก็เอื้อประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและครู ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเต็มใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ส่งผลให้การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนพดล เคนดวง ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตพุทธรักษา นครปฐม ผลการวิจัยพบว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ทั้งภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนและภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตพุทธรุคานนครปฐม อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของภิรมย์ ถินถาวร ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครู โรงเรียนในอำเภอบ้านโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูโรงเรียนในอำเภอบ้านโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวรพนิต ศรีทอง ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 90 แห่ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในเรื่องการสร้างแรงบันดาลใจ มีระดับภาวะผู้นำสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจ ผู้บริหารจะอุทิศตนเพื่อทีมงาน และแสดงบทบาทให้ผู้ร่วมงานเห็นคุณค่าของผลการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีเทคนิคการจูงใจให้ผู้ร่วมงานเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยใช้วิธีการอย่างหลากหลายให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพา เลิศวิริยะพงศ์ ซึ่งทำการวิจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในระดับมาก

ด้านภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ในเรื่องการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยตรง มีระดับภาวะผู้นำสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารนำนโยบายขององค์กรสู่การปฏิบัติ แก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตร มุ่งปฏิบัติงานตามแนวทางและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ช่วยแก้ไขผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานให้ถูกต้องเมื่อพบความผิดพลาด ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานเพื่อหาทางแก้ไขเมื่อพบข้อบกพร่อง และว่ากล่าว ตักเตือน สอนงาน เมื่อพบความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะทำการตกลงกับครูเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ถูกต้องและเหมาะสมซึ่งคาดว่าจะได้รับเมื่อปฏิบัติงานจนสำเร็จ ทำให้ครูเกิดความมั่นใจว่า จะได้รับการยอมรับถ้าปฏิบัติงานได้ดี นอกจากนี้ ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนยังเปิดโอกาสให้ครูได้ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับบาส (Bass) ที่กล่าวว่า ผู้นำแบบแลกเปลี่ยนจะพิจารณาได้ว่าครูต้องการอะไรและพยายามให้บรรลุความต้องการนั้น ซึ่งจะต้องมีการแลกเปลี่ยนผลตอบแทนตามความพยายามที่เหมาะสม

2. การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น อยู่ในระดับมาก ทั้งโดย

ภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีพุทธศักราช 2546 ให้มีกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยจัดทำสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ซึ่งทำให้สถานศึกษาสามารถนำสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตรได้มากยิ่งขึ้น และการบริหารจัดการก็เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับในโรงเรียน ได้รับความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งทราบบทบาทภารกิจหน้าที่ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด กระทรวงศึกษาธิการได้มีการวางแผนการนิเทศ ไว้อย่างชัดเจนมากขึ้น และมีการกำกับติดตามผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง นอกจากนี้ยังจัดให้มีโครงการอบรมให้ความรู้กับผู้บริหารโดยตรงเพื่อให้ผู้บริหารได้มีความรู้และเข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานและแนวทางในการนิเทศ ผู้บริหารก็ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้กระบวนการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาลี กิจเจริญ ได้ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนสังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คนตรี ศรีสุวรรณ ได้ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมและทุกรายด้าน อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น โดยภาพรวม แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันมีความตื่นตัว ในการบริหารงาน ต้องมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

มีความเป็นประชาธิปไตย และบริหารงานแบบกระจายอำนาจ โดยเน้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ สร้างให้ครูเกิดศรัทธา โดยทำตัวเป็นแบบอย่างแก่ครูให้ขวัญและกำลังใจ รวมทั้งมีการวางแผนดำเนินงาน มีการกำหนดทิศทางการทำงานที่ชัดเจน เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบารมี มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ควรแสดงบทบาทความเป็นผู้นำเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ร่วมงานยินดีปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจ มีความจงรักภักดี สร้างความเชื่อถือให้กับผู้ร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของยุพา เลิศวิริยะพงศ์ พบว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่องานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 5 ดังที่แคทซ์ (Katz) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการประสานงาน เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนและการยอมรับความสามารถในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ในอันที่จะร่วมมือกับหน่วยงานของตนเอง ตลอดจนความสามารถในการสร้างภาพจน์ที่ดีให้หน่วยงาน ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติได้เช่นนี้ จะทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาทสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า

3.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบารมี ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการคำนึงถึงเอกบุคคล ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท โดยภาพรวมและในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงาน ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความภาคภูมิใจ ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารงานทำให้ผู้ร่วมงาน มีความจงรักภักดี สร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ตามยินดีปฏิบัติงาน และแสดงบทบาทความเป็นผู้นำอย่างโดดเด่น ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท

3.2 ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยน ด้านการบริหารแบบมีข้อยกเว้น โดยตรง และด้านการบริหารแบบมีข้อยกเว้นโดยอ้อม ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท โดยภาพรวมและในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประเมินผล และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารนำนโยบายขององค์กรสู่การปฏิบัติ แก้ปัญหาข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานด้วยความเป็นกัลยาณมิตร มุ่งปฏิบัติงานตามแนวทางและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา ช่วยแก้ไขผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานให้ถูกต้องเมื่อพบความผิดพลาด ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานเพื่อหาทางแก้ไขเมื่อพบข้อบกพร่อง และกล่าว ตำหนิ สอนงาน เมื่อพบความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารจะทำการตกลงกับครูเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ถูกต้องและเหมาะสมซึ่งคาดว่าจะได้รับเมื่อปฏิบัติงานจนสำเร็จ ทำให้ครูเกิดความมั่นใจว่าจะได้รับการยอมรับถ้าปฏิบัติงานได้ดี ผู้บริหารและผู้ร่วมงานแก้ปัญหาาร่วมกันในกรณีที่ปฏิบัติงานผิดพลาด โดยบอกผู้ร่วมงานในสิ่งที่ทำถูกมากกว่าทำผิด ผู้บริหารดำเนินการบริหารจัดการโดยมุ่งความสำเร็จขององค์กรตามวิธีการที่ปฏิบัติมา ใช้วิธีการปฏิบัติงานมุ่งรักษาสภาพเดิมขององค์กร จะดำเนินการแก้ไขก็ต่อเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานไม่บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ในกรณีที่ปฏิบัติงานผิดพลาดผู้บริหารจะดำเนินการว่ากล่าวตำหนิ หรือดำเนินการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารและผู้ร่วมงานทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขอันจะส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชั้นนาท

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาและการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้บริหารควรพัฒนาการใช้ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนด้านการบริหารแบบมีข้อยกเว้น โดยอ้อมให้เพิ่มขึ้น โดยผู้บริหารต้องพัฒนารูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อสร้างสรรค์ หรือเพื่อสร้างสรรค์และสร้างความกลมเกลียว ความร่วมมือ ร่วมใจให้เกิดขึ้นในระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางที่ต้องการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรฉะนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจะต้องเลือกใช้ภาวะผู้นำที่มุ่งการบริหารแบบการสร้างแรงบันดาลใจเพื่อทำให้ผู้ร่วมงานอุทิศตนเพื่อทีมงาน เห็นคุณค่าของผลการปฏิบัติงาน และตระหนักถึงความสำคัญของการงาน

2 การนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล นับเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้บริหาร ควรมีการดำเนินการโดยจัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่ มีการให้ความรู้ด้านวิชาการและการดำเนินงานโรงเรียน นำวิทยากรพิเศษมาเสริมความรู้ให้แก่ครูในเรื่องที่ครูต้องการจัดให้มีการศึกษาดูงานในด้านการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ สำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ครูมีความกระตือรือร้นในการทำงาน และสนับสนุน ให้ครูทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ เพื่อให้การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาเกิดผลดียิ่งขึ้น

3. หากต้องการจะพัฒนาให้การนิเทศภายในสถานศึกษามีคุณภาพที่สูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำในทุกๆด้าน โดยการเอาใจใส่ความต้องการและความแตกต่างของครูแต่ละคน มีการติดตามดูแลผลการปฏิบัติงานของครูเป็นรายบุคคล มอบหมายงานตรงกับความสามารถและความต้องการของครู มุ่งมั่นที่จะพัฒนาครู หากผู้บริหารให้ความสำคัญด้านการคำนึงถึงเอกบุคคลจะสร้างความเชื่อมั่นให้ครูสามารถดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ตามที่ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะของการวิจัยข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ได้แพร่หลายออกไป และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไป จึงขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่
2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง
และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.
2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้า
และพัสดุภัณฑ์.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. 2549. โรงเรียนดี โรงเรียนดัง.
วารสารวิชาการ. (ตุลาคม - ธันวาคม 2549), 85.
- สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ. 2543. หลักการบริหารการศึกษา.
สงขลา : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545.
แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559).
กรุงเทพฯ : บริษัทพรินทวาทกราฟฟิคจำกัด.
- Ben, M. Harris. 1985. Supervision Behavior in
Education. 3rd Ed. Englewood Cliffs ,
New Jersey : Prentice-Hall.
- Bernard, M. Bass. 1991. The Full Range Model of
Leadership. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Bernard, M. Bass., and Bruce. J. Avolio. 1994.
Improving Organizational Effectiveness
Through Transformational Leadership.
California : SAGE Publications, Inc.
- John, W. Best. 1970. Research in Education.
Englewood Cliffs , New Jersey: Prentice Hall
Inc.
- Rensis Likert. 1967. The Human Organization. New
York : McGraw-Hill.

